

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ФАКУЛТЕТ ПО ГОРСКО СТОПАНСТВО
Регистрационен индекс на дата
ФГЛ-5228/21.07.23.

РЕЦЕНЗИЯ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "професор", област на висше образование б. Аграрни науки и ветеринарна медицина, ПН 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология)“, по дисциплината „Фитоценология“, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. №26/21.3.2023 г., код на процедурата FOR-P-0223-102.

Кандидати за участие в конкурса са:

За участие в конкурса за заемане на академична длъжност "Професор", обявен от ЛТУ с код на процедурата FOR-P-0223-102, документи е подал само един кандидат:

1. доц. д-р Мариус Алипиев Димитров .

Рецензент: д-р Николай Илчев Велев, доцент по ПН 4.3. Биологически науки от Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, Българска Академия на Науките

1. Кратки биографични данни за кандидата

Мариус Алипиев Димитров е роден на 20.05.1966 г. в град Враца. От 1986 г. до 1991 г. е студент в Лесотехнически университет, София. Дипломира се през 1991 г. по специалността Горско стопанство – инженер по Горско стопанство. В периода 2002 г. – 2004 г. е докторант в Лесотехнически университет, София, по научна специалност 04.04.03. "Лесовъдство (вкл. Дендрология)". Защитава успешно през 2004 г. дисертационен труд на тема „Флористична класификация на растителността в УОГС „Г. Ст. Аврамов“ – Юндола“. От 1994 г. до 2006 г. Мариус Димитров последователно заема академичните длъжности „Асистент“, „Старши асистент“ и „Главен асистент“ в катедра „Дендрология“ на Факултет „Горско стопанство“ при Лесотехнически университет, София, като води лабораторни упражнения и учебни практики по Фитоценология, Ботаника и Фитомониторинг. От 2006 г. до сега заема академичната длъжност „Доцент“ в същия университет като лектор по дисциплините Фитоценология и Ботаника. От 2007 г. до 2016 г. е Заместник декан по учебната дейност на факултет „Горско стопанство“, а от 2016 г. до сега е Декан на факултета.

От постъпването си на длъжност като „Асистент“ в Лесотехнически университет до днес, доцент д-р Мариус Димитров има над 28 години професионален опит в областта на проучването на флората, растителността и природните местообитания, опазването на биоразнообразието, планове за управление на защитени територии, определяне на гори с висока консервационна стойност и др. Автор и съавтор е на над 80 научни публикации. Владее френски и английски език, свободно ползва конвенционален (Microsoft Office) и специализиран софтуер като SYNTAXA, BIO-DIV, STATISTICA и др. Притежава сертификати за Оценка на гори и земи от горския фонд и Advocacy Training and Transdisciplinarity, BSFP Training Programme.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Подадените документи и материали на кандидата доцент д-р Мариус Алипиев Димитров отговарят на условията на чл. 65, ал. 1 от Правилника за РАС в ЛТУ, както и на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2, 3 и 4, определени в ЗРАСРБ и Правилника към него. Информацията в представените документи е изчерпателна и

прецизно подредена. Кандидатът отговаря на всички нормативни изисквания за участие в обявения конкурс за заемане на академична длъжност "Професор", обявен от ЛТУ в ДВ бр. №26/21.3.2023 г. с код на процедурата FOR-P-0223-102.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Доцент д-р Мариус Димитров има над 28 години трудов стаж като преподавател в Лесотехнически университет – катедра „Дендрология“ на Факултет „Горско стопанство“, като „Асистент“, „Старши асистент“, „Главен асистент и понастоящем „Доцент“. Като асистент е водил упражнения и учебни практики по Фитоценология, Ботаника и Фитомониторинг. Днес, като доцент, изнася лекционни курсове по Ботаника и Фитоценология, в които курсове студентите се запознават с анатомията, морфологията и систематиката на растенията, както и със закономерностите във формирането, развитието, разпространението и систематиката на растителните съобщества.

Доцент д-р М. Димитров е бил научен ръководител на дипломанти за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, както и на успешно защитили докторанти. Бил е Академичен наставник на трима студенти (Проект BG051PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“), а също и член в осем научни журита и комисии по конкурси за АД и ОНС. Участвал е в разработването на материали за електронно обучение по модул от дисциплината „Ботаника“, включена в учебния план на специалност Ландшафтна архитектура – Проект BG051PO001-4.3.04-0052/ „Развитие на център за електронни форми на дистанционно обучение в Лесотехнически университет“.

Доктор Мариус Димитров заема академичната длъжност „Доцент“ в ЛТУ от 2006 г., с което значително надхвърля минималните изисквания за заемането на длъжност „Професор“, разписани в чл. 65, ал. 1, т. 2 от Правилника за РАС в ЛТУ.

Притежава сертификати за Методика на академичното обучение, изд. ЦПО при ЛТУ и Обучение за работа и поддръжка на платформа за електронно обучение Blackboard Learn tm, изд. ЛТУ. От 2007 г. до 2016 г. доц. д-р Мариус Димитров е Заместник декан по учебната дейност на факултет „Горско стопанство“, а от 2016 г. до днес е Декан на факултета.

Съавтор е на редица университетски учебници, помагала и ръководства с учебно и практическо значение, сред които Ръководство за упражнения по Ботаника (две издания), учебник по Ботаника, учебник по Фитоценология, Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България, Ръководство за възстановяване и управление на крайречни горски местообитания в България и др.

За дългогодишната учебно-преподавателска дейност на доц. д-р Мариус Димитров в ЛТУ категорично може да се даде положителна оценка. Доцент д-р М. Димитров е утвърден преподавател, с висока професионална компетентност, спечелил уважението на своите колеги и студенти, и напълно достоен да заеме академичната длъжност „Професор“ в ЛТУ.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

Кандидатът доц. д-р Мариус Алипиев Димитров участва в конкурса със следните материали:

- В4. Хабилизационен труд – научни публикации (не по-малко от 10) в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – **10 бр.**
- Г6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ – **1 бр.**
- Г7. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в

- световноизвестни бази данни с научна информация – **4 бр.**
- Г8. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – **11 бр.**
- Г11. Публикувана глава от колективна монография/книга – **13 бр.**
- Д13 + Д14 + Д15. Цитирания – **над 200 бр.**
- Е17. Ръководство на успешно защитил докторант – **2 бр.**
- Е18. Участие в национален научен проект – **4 бр.**
- Е19. Участие в международен научен проект – **2 бр.**
- Е22. Публикуван университетски учебник – **2 бр.**
- Е23. Публикувано университетско учебно пособие – **1 бр.**

Допълнителни материали:

Ръководство с практическо значение – **4 бр.**

Научно-популярни статии и книги:

Книги – **3 бр.**

Статии – **6 бр.**

Участие в международни симпозиуми и конференции – **25 бр.**

Научно-изследователски и приложни разработки – **54 бр.**

Други активности – **12 типа активности**, сред които: участия в организиране на международни научни конференции, участия в редколегии на научни списания, научни експертизи, участия в национални съвети, работни групи и ведомствени комисии и др.

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Доцент д-р М. Димитров е участвал в изпълнението на шест научно-изследователски проекти, единият от които е с два етапа на изпълнение. От тях четири са национални и два международни. Националните проекти са насочени към изследвания върху флората и растителността, както и към разработване на концепции и внедряване на регионални лесовъдски системи за стопанисване на различни видове горски култури. Темите на международните проекти засягат опазването на биологичното разнообразие в земи с висока природна стойност и изработването на Червен списък на европейските природни местообитания.

Допълнително, доц. д-р М. Димитров е участвал в изпълнението на 54 научно-изследователски и приложни разработки с национално и международно финансиране, част от които също на проектен принцип. Разработките засягат широк кръг от теми, като определяне и инвентаризация на флората и растителността на гори с висока консервационна стойност, определяне и картиране на горски типове местообитания и растителните видове за Орнитологично важно място (ОВМ), характеристика и критерии за оценка на благоприятно природозащитно състояние на природни местообитания, създаване на ГИС база данни и система за мониторинг на биологичното разнообразие, разработване на Ръководство за възстановяване и управление на крайречни гори, проучвания върху флората и растителността на избрани райони, инвентаризация и картиране на екосистеми, биономи и растителни съобщества, и т.н.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

Кандидатът по конкурса доц. д-р Мариус Димитров е представил общо **42 публикации**, които се оценяват по точки и отговарят на минималните национални

изисквания, определени в ЗРАСРБ и Правилника към него.

Публикациите на кандидата могат да се класифицират по следния начин:

- **По вид:**

Монографии/книги (глави от монографии/книги) – **14 бр.**

[Г6: 1; Г11: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13]

Публикации в научни списания – **21 бр.**

[В4: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; Г7: 1, 2, 3, 4; Г8: 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11]

Доклади в редактирани колективни томове – **4 бр.**

[Г7: 2, 3, 4, 5]

Учебници и учебни пособия – **3 бр.**

[Е22: 1, 2; Е23: 1]

- **По важност и място на публикуване:**

Публикации реферирани и/или индексирани в световноизвестни бази данни – **14 бр.**

- публикации в списания в Web of Science с IF – **7 бр.**

[В4: 2, 3, 4, 6, 8, 9; Г7: 4]

- публикации в списания в Scopus само с SJR – **3 бр.**

[В4: 5, 7, 10;]

- публикации в списания без IF и без SJR – **4 бр.**

[В4: 1; Г7: 1, 2, 3]

Нереферирани публикации с научно рецензиране – **28 бр.**

[Г6: 1; Г8: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; Г11: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13;
Е22: 1, 2; Е23: 1]

- **Език на публикуване:**

- публикации на български език – **22 бр.**

[Г6: 1; Г8: 1, 2, 3, 5, 10, 11; Г11: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13; Е22: 1, 2; Е23: 1]

- публикации на английски език – **20 бр.**

[В4: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; Г7: 1, 2, 3, 4; Г8: 4, 6, 7, 8, 9; Г11: 12]

- **Брой на съавторите:**

- самостоятелни – **3 бр.**

[Г6: 1; Г8: 2; Г11: 4]

- с един съавтор – **13 бр.**

[В4: 2, 3, 9, 10; Г8: 1, 5, 7; Г11: 1, 3, 5, 6, 7, 8]

- с двама съавтори – **7 бр.**

[В4: 1; Г7: 2; Г11: 2, 10, 11, 12, 13]

- с трима и повече съавтори – **19 бр.**

[всички останали публикации]

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

В представените от кандидата материали по конкурса са отразени над 200 цитирания. Те се разпределят както следва:

Общ брой установени цитирания – **208 бр.**

Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази

данни с научна информация или в монографии и колективни томове – 138 бр.

Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 9 бр.

Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране – 61 бр.

Установените над 200 цитирания в национални и международни издания, недвусмислено говорят за високото качество на научния труд на доц. д-р Мариус Димитров.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Материалите, предоставени от доц. д-р Мариус Димитров за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ не включват трудовете от последния конкурс за заемане на академична длъжност, както и от последния защитен дисертационен труд на кандидата.

Справката за приносите в трудовете на кандидата показва, че те могат да се обединят в три основни направления: Флора и растителност, Природни местообитания и Образование и наука. Някои от по-значимите приноси могат да се резюмират както следва:

Флора и растителност

Приноси в областта на флористичните проучвания

- в научен аспект

Установено е флористичното разнообразие в Сливенска планина. Новоустановени са 84 вида. Доказано е, че флората на Сливенска планина отговаря на критериите за елементарна (конкретна) флора. Проучени са 84 комплекса с доминиране на торфени мъхове на територията на ПП „Витоша“.

- в приложен аспект

Идентифицирани са заплахите за естествената флора на Сливенска планина и за торфищата на ПП „Витоша“, като са направени препоръки за тяхното опазване.

Приноси в областта на класификацията и характеристиката на растителността

- в научен аспект

Изработена е цялостна синтаксономична схема на растителните съобщества в България по системата на Браун-Бланке. Извършена е ревизия и валидация на някои проблемни синтаксони, описани в България.

Направена е класификация и ординация на различни типове горски фитоценози. Описани са 11 асоциации и 4 субасоциации нови за науката. За първи път за страната са потвърдени съюзите *Alnion incanae* и *Brachypodio pinnati-Juniperion comminus* (Сливенска планина). Установена е синтаксономията на горите от конски кестен на територията на Балканския п-в, като е описана една нова за науката асоциация с фитоценози на конския кестен от България.

- в приложен аспект

Създадена е Балканската растителна база данни, като фитоценотичните описания в нея надхвърлят 18 000. Установени са връзките между горските фитоценози и типове природни местообитания.

Приноси в областта на динамиката на растителността

- в научен аспект

Проучена е динамиката на растителността в различни типове тревни, храстови и горски фитоценози. Анализирани са растителната динамика в резултат на въздействието на различни абиотични и антропогенни фактори, като са очертани основните сукцесионни редове и серии от съобщества в Сливенска планина. Проследени са сукцесионните процеси в горски съобщества, протекли след ветровал (ветровални петна) в местността Юндола

(Рило-Родопски масив).

- в приложен аспект

Направени са препоръки за мониторинг на растителната динамика с цел да се избегнат нежелателни деградационни процеси в растителността.

Приноси в областта на биопродуктивността на горски съобщества

- в научен аспект

Оценена е производителността на два типа букови гори – природни местообитания с кодове 9110 и 9130. Проучена е производителността на букови гори под влиянието на различни абиотични и антропогенни фактори.

- в приложен аспект

Познанията (данните) за биопродуктивността на буковите гори имат отношение и може да са от полза при планирането и извеждането на някои лесовъдски дейности.

Природни местообитания

Приноси в областта на идентификацията, характеристиката и картирането на природни местообитания

- в научен аспект

Разработен е ГИС-модел за определяне и картиране на природните местообитания от Приложение 1 на Директива 92/43 в България. Предложено е комбинирано приложение за картиране и класификация на растителността по метода на Браун-Бланке. Идентифицирани, картирани и охарактеризирани са 17 типа природни местообитания от територията на НП „Централен Балкан“, като четири типа (S913, T12116, T19B13, T1C133) се посочват за първи път за територията на Парка. Определена е структурата и съдържанието на статиите за природните местообитания в изданието Червена книга на Република България, Том 3. Представена е актуална информация за 17 типа горски и 6 типа тревни природни местообитания.

- в приложен аспект

Разпространението на редица природни местообитания е картирано на базата на ГИС-моделите. Направени са препоръки за поддържане и подобряване на състоянието на местообитанията.

Образование и наука

- в научен аспект

Анализирано е качеството и приложимостта на обучението по горско стопанство. Очертани са основните проблеми на обучението, като са посочени възможности за тяхното преодоляване.

- в приложен аспект

На базата на получените резултати от проучването на 83 горски институции се създава възможност за оптимизиране на обучението по горско стопанство в ЛТУ.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Представените материали по конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“ несъмнено са дело на кандидата доц. д-р Мариус Димитров. Те включват три самостоятелни разработки и 13 с един съавтор, което е недвусмислено доказателство за съществения принос и равностойното участие на кандидата с другите съавтори на разработките. Десет от публикациите са в списания с Импакт Фактор и/или Импакт Ранг (7 в списания в Web of Science с IF и 3 в Scopus с SJR). Публикациите на доц. д-р М. Димитров имат над 200 цитирания в национални и международни издания. Високата цитируемост на

тези публикации недвусмислено показва високото качество на научния труд в тях и е доказателство за широкото признание, от националната и международна научна общност, на трудовете на кандидата.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки по представената за конкурса документация! Материалите са подготвени и окомплектовани по един прецизен начин.

В положителен аспект може да се отбележи, че реално кандидатът има 7 статии в списания в Web of Science с IF, а не 5, както е посочено в документацията. От 2022 г. насам, списание HACQUETIA притежава Импакт Фактор (Journal Citation Reports: Journal Impact Factor of HACQUETIA (2022) = 0.5). Съответно, следните две статии също са с Импакт Фактор:

Mandžukovski, D., Teofilovski, A., Andreevski, M., Čušterevska, R., Tzonev, R. & DIMITROV, M. 2022. Relationships between the vegetation of Macedonian pine (*Pinus peuce* Griseb.) and different types of soils on which is developing. HACQUETIA, 21 (1): 89–106.

Nikolov, I., DIMITROV, M. 2023. Forest habitats on the territory of the National Park „Central Balkan” Bulgaria. HACQUETIA. DOI: 10.2478/hacq-2022-0021.

7. Лични впечатления

Познавам лично доц. д-р Мариус Димитров от 2009 г., когато водих Лятна учебна практика със студенти от ЛТУ. През годините съм се интересувал от неговата работа и публикационна дейност, поради общи професионални интереси в областта на тревната растителност и природните местообитания. Доцент д-р М. Димитров е утвърден университетски преподавател и изключително добър професионалист, внимателен и отзивчив към студентите и колегите си. Отличава се със скромност, последователност, трудолюбие и отлични комуникативни умения. Задълбочените му познания в областта на фитоценологията и добрата комуникативност му позволяват да бъде едновременно първокласен учен и отличен преподавател. Оценявам високо научните и научно-приложните приноси на доц. д-р М. Димитров и съм напълно убеден, че той е напълно достоен кандидат да заеме АК „Професор“ и че ще привлича млади учени за да се подсилят кадровото развитие на ЛТУ и в частност на ФГС.

8. Заключение

След като обстойно се запознах с представената по конкурса документация, **ПРЕДЛАГАМ** кандидатът доц. д-р Мариус Алипиев Димитров да заеме академичната длъжност "професор" по дисциплината „Фитоценология,, от ПН 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология)“.

Подпис на рецензента:

Рецензията е предадена на: 21.7.2023 г.